

РЕШЕНИЕ

№ 11589

гр. София, 04.04.2025 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Второ отделение 41 състав,
в публично заседание на 20.03.2025 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Луиза Христова

при участието на секретаря Мариана Велева, като разгледа дело номер **1954** по описа за **2025** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл.145 – чл.178, във връзка с чл.58 и § 8 от ПЗР на АПК. Образувано е по жалба на К. М. С., чрез адв. М., срещу мълчалив отказ на кмета на район «Нови Искър» - Столична община да завери молба – декларация от 21.01.2025г. за обстоятелствена проверка за нива с идентификатор 00357.5335.25 с площ от 1000 кв.м.

Жалбоподателят посочва, че е подал искане за заверка на молба – декларация, която в предвидения в чл. 57, ал.2 от АПК срок не е извършена. Кметът на района е следвало да уточни само дали имотът е актуван като общински със съставен акт за общинска собственост, а не да изследва въпроса дали за имота има реституционни претенции и движението по тях. Преценка за наличието на предпоставките за издаване на нотариален акт по чл. 587, ал.2 от ГПК извършва само нотариуса. Неизвършването на исканата услуга в срок представлява мълчалив отказ. Жалбоподателят счита същият за незаконосъобразен и моли да бъде отменен, а преписката – върната на административния орган за извършване на исканата заверка. Претендират се разноси по списък.

Ответникът - кмета на район «Нови Искър» - Столична община, в придружителното писмо от 24.02.2025г., с което е изпратена административната преписка, счита жалбата за недопустима поради липса на правен интерес. Позовава се на удостоверение изх. № РНИ25-МД94-10-3 от 11.02.2025г. на главния архитект на района, с който се удовлетворява искането на жалбоподателя. Претендира се юрисконсултско възнаграждение.

Административен съд София-град, като прецени събраните по делото доказателства и доводите на страните, приема за установено следното от фактическа страна:

Жалбоподателят К. М. С. е подал заявление по образец рег. № РНИ25-МД94-10/21.01.2025г. до кмета на район „Нови Искър“ за извършване на административна услуга – заверка на молба – декларация за нива с идентификатор 00357.5335.25 по КККР на [населено място], находящ се в [населено място], местност „Средните“ с площ от 1000 кв.м. Към заявлението е приложена молба-декларация от К. М. С. до нотариус с район на действие Софийски районен съд за извършване на обстоятелствена проверка по реда на чл. 587 ГПК на ПИ с идентификатор 00357.5335.25 по КККР на [населено място]. Към молбата-декларация е приложено непълнено удостоверение за обстоятелствата, които следва се установят от отдел „Общинска собственост“ и отдел „Общински приходи“ към район „Нови Искър“, СО и от областния управител на област С.. Видно от скица на поземлен имот с идентификатор 00357.5335.25, за същия в КР като собственик е посочен С. А. Г..

До 28.01.2025г. исканата административна услуга не е извършена. С писмо от 30.01.2025г. зам.кмета на район „Нови Искър“ е изискал от началника на ОСЗ – 3. удостоверение за реституционни претенции за имота и решение № 1510 от 04.08.1999г. на ОСЗГ – Нови Искър. Същите документи са изискани и от жалбоподателя с писмо от 10.02.2025г. На 11.02.2025г. главният архитект на район „Нови Искър“ е издал удостоверение, че в отдел УТККС няма регистър на имотите извън регулация, какъвто е процесния. Жалбата срещу мълчаливия отказ за извършване на услугата е подадена на 10.02.2025г.

При така установените факти, Административен съд София – град, 41 с-в, обосновава следните правни изводи:

Жалбата е процесуално допустима. Жалбоподателят е започнал административното производство със заявление от 21.01.2025 г. В срока по чл. 57, ал.2 от АПК, изтекъл на 28.01.2025г. – вторник, работен ден, ответникът не се е произнесъл. В същият срок не е отправено до жалбоподателя и известие за нередовности в заявлението. Следователно жалбата е приета за редовна от административния орган и същият е дължал исканата административна услуга. Неизвършването ѝ в срок представлява мълчалив отказ, жалбата срещу който е подадена на 10.02.2025г., т.е. в срока по чл. 149, ал. 2 от АПК. Жалбата е подадена от заинтересовано лице, тъй като исканата административна услуга не е извършена в срок, а и до момента. Неоснователно е възражението на ответника, че исканото удостоверение е издадено. Видно от удостоверение на л. 30, на което се позовава ответника, в същото липсва информация дали имотът е актуван като общински със съответен акт за общинска собственост или не е. Релевантният факт, дали имотът е актуван като общинска собственост, се удостоверява с акт, съставен по реда на чл. 56 и сл. от ЗОБС. Този факт е служебно известен на органа – кмета на района, тъй като екземпляр от акта се съхранява в общината (чл. 58, ал.2 от ЗОБС), където се съхранява и досие за имотите – общинска собственост. Следователно посоченото в удостоверението на л.30, че имотът не попада в регулация и за него няма регистър не е равнозначно на удостоверяването дали имотът е актуван като общински. Т.е. посоченото удостоверение не удовлетворява, макар и със закъснение, заявлението на жалбоподателя и същият има правен интерес да оспорва мълчалив отказ по заявлението. Разгледана по същество, жалбата срещу него е основателна.

Съгласно чл.21, ал.2 и ал.3 от АПК индивидуален административен акт е

волеизявлението, с което се декларират или констатира вече възникнали права и задължения, както и волеизявлението за издаване на документ от значение за признаване, упражняване или погасяване на права и задължения, както и отказите за издаването им. Съгласно § 1, т.2, б. „а” и „б” от ДР на Закона за администрацията, административна услуга представлява издаването на индивидуални административни актове, с които се удостоверяват факти с правно значение, както и такива, с които се признава съществуването на права и задължения. В този смисъл искането представлява такова за извършване на административна услуга, а именно - издаване на удостоверителен документ. Съгласно § 8 от ПЗР на АПК „уредените в кодекса производства за издаване на индивидуални административни актове и тяхното обжалване по административен и съдебен ред се прилагат и при извършването на административни услуги, както и при обжалването на отказите за извършването им, освен ако в специален закон е предвидено друго.” Следователно, административният орган е отказал да разгледа по същество отправеното до него искане за административна услуга по смисъла на чл. 21, ал.2 и ал.3 от АПК във връзка с § 1, т. 2, б. „а” и „б” от ДР на Закона за администрацията и съответно този отказ подлежи на оспорване по съдебен ред.

Искането, като отправено към Кмета на район „Нови Искър” – СО, за заверка на молба-декларация, че имотът не е общинска собственост и издаването на удостоверение, че не е актуван като такъв във връзка с производство по снабдяване с нотариален акт по обстоятелствена проверка е отправено до компетентния административен орган, на основание чл. 23, ал. 1 от АПК. Исканата административна услуга е елемент от охранителното производство по чл. 587 от ГПК, издаване на нотариален акт по обстоятелствена проверка, при който административният орган удостоверява единствено факта дали имотът е актуван като общинска собственост. Компетентен да извърши проверка и съответно да удостовери правото на собственост или да откаже издаване на нотариален акт е нотариусът. В компетентността на административния орган е единствено да извърши исканата административна услуга и да удостовери факти, относими към нотариалното производство, а именно - дали имотът е или не е актуван като общински по реда на Закона за общинската собственост. Извършването на административната услуга обхваща издаване на административен акт, с който се удостоверява именно този факт. За допустимостта на предмета на охранителното производство по чл. 587 от ГПК следи само нотариусът. В производството по реда на чл. 587, ал. 2 ГПК нотариусът ще преценява всички материални предпоставки за придобиване на собствеността, законовите забрани, ако са налице такива, както и други пречки, поради което на кого принадлежи правото на собственост върху процесния имот и има ли реституционни претенции за него е извън компетентността на Кмета на район „Нови Искър” - СО. Последният следва само да извърши административната услуга и да попълни удостоверителната част на молбата-декларация с данните за имота, с които разполага. Още повече, че от доказателства по делото е видно, че имот с идентификатор 00357.5335.25, за който се иска процесната административна услуга, е собственост на друго лице (извадка от КKKP на л.14) и евентуален спор за собственост между него и жалбоподателя е неотнoсим към въпроса дали имота е общински. В този смисъл неотнoсимо е и отправеното от ответника искане до началника на ОСЗ - 3. и до жалбоподателя за представяне на допълнителни доказателства за реституционни претенции върху имота.

Предвид гореизложеното, ответникът е следвало да се произнесе по подаденото от жалбоподателя искане за удостоверяване в молбата-декларация на данните за имота, значими за извършване на обстоятелствената проверка. Непроизнасянето нарушава правата на жалбоподателя по охранителното производство по чл. 587 от ГПК. Непопълването на депозираната молба-декларация, която ще послужи за извършването на обстоятелствена проверка, лишава жалбоподателя от възможността да осъществи предвиденото охранителното производство чл. 587 от ГПК. Мълчаливият отказ за произнасяне в случая лишава незаконосъобразно жалбоподателя от законоустановени права и пречатства упражняването им.

Отказът на органа да изпълни това задължение противоречи и на основни принципи на административния процес - визирани съответно в чл.4 ал.1 от АПК /"административните органи действат в рамките на правомощията си, установени от закона"/; в чл.4 ал.3 от АПК /"Субектите на административния процес са длъжни да упражняват своите права и свободи, без да вредят на държавата и обществото и на правата, свободите и законните интереси на други лица"/; също в чл.6 ал.1 от АПК /"Административните органи упражняват правомощията си по разумен начин, добросъвестно и справедливо"/; както и в чл.9 ал.1 от АПК /"При условията, посочени в закона, административният орган е длъжен да започне, да проведе и да приключи административното производство, освен ако издаването на акта е предоставено на свободната му преценка"/.

По съображения, че имотът е на друго лице или че за него има реституционни претенции, административният орган не може да откаже да разгледа и да се произнесе по направеното от жалбоподателя искане със заявление от 21.01.2025 г. За имота е представена скица – извадка от КKKP, от която е видно, че същият съответства на описанието в молбата - декларация.

Съгласно чл. 57, ал. 2 от АПК, административният акт по чл. 21, ал. 3 от АПК се издава до 7 дни от датата на започване на производството. Изчакването на становища от други длъжностни лица не удължава срока съгласно чл. 57, ал.7 от АПК. Още повече, когато тези становища са неотнормими към искането. Обстоятелствата дали има заявени реституционни претенции за имота не подлежат на изследване в това производство. Проверката за заявени реституционни претенции като правомощие за защита правата на трети лица не е предвидено за кмета на общината, който има само законово задължение да извърши търсената административна услуга като отрази в молбата-декларация обективните факти относно статута на процесния имот такива каквито са те по актовете книги за общинска собственост.

След като липсват законови основания за прилагане на по-дълъг срок за процесната услуга от посочения в чл. 57, ал.2 от АПК, то неспазването му води до постановяване на незаконосъобразен мълчалив отказ, който следва да се отмени и преписката да се върне на административния орган с указания да се произнесе съобразно мотивите на настоящото решение.

При този изход на спора на жалбоподателите се дължат разноски в размер на 10лв. държавна такса и възнаграждение за адвокат в размер на 2000лв., платено в брой съгласно договор за правна защита на л. 10а.

Водим от горното и на основание чл.172, ал.2, чл.173, ал.3 и чл.174 от АПК, Административен съд София – град, Второ отделение, 41-ви състав,

РЕШИ:

ОТМЕНЯ по жалба на К. М. С., чрез адв. М., мълчалив отказ на Кмета на район «Нови Искър» - Столична община да завери молба – декларация от 21.01.2025г. за признаване правото на собственост върху недвижим имот чрез извършване на обстоятелствена проверка по реда на чл.587 ГПК относно поземлен имот с идентификатор 00357.5335.25 по заявление № РНИ25-МД94-10/21.01.2025г.

ВРЪЩА преписката на Кмета на район „Нови Искър“ – СО по заявление № РНИ25-МД94-10/21.01.2025г. за заверка на молба – декларация по обстоятелствена проверка, относно недвижим имот с идентификатор 00357.5335.25, с отразяване дали за имот има съставен акт за общинска собственост по реда на ЗОБС, в седемдневен срок.

ОСЪЖДА Столична община да заплати на К. М. С. от [населено място] сумата от 2010лв. разноси по делото.

Решението подлежи на касационно обжалване в 14-дневен срок от деня на съобщаването му чрез настоящия съд пред Върховен административен съд.

СЪДИЯ: